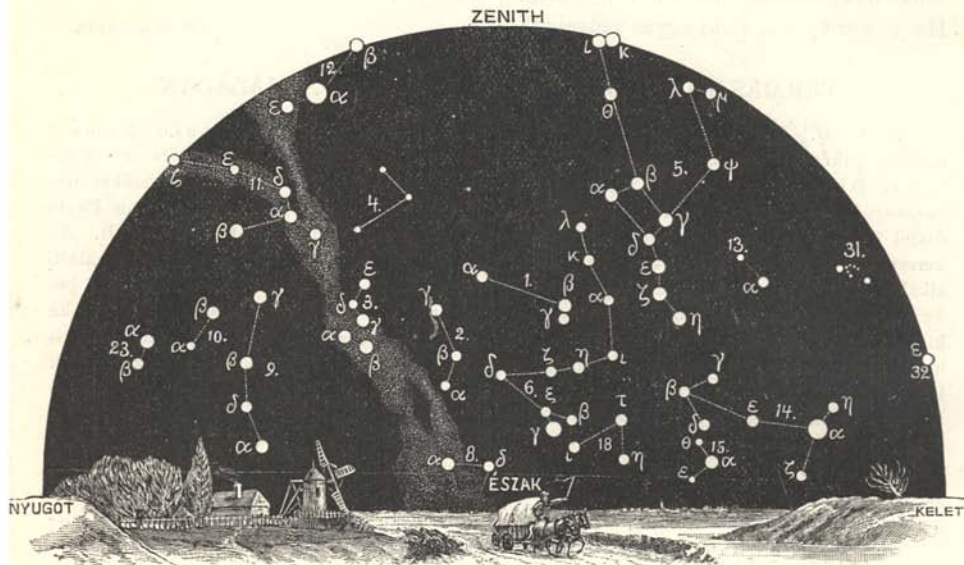

A CSILLAGOS ÉG.

Bolygók: *Merkur* februárius 15-ikétől márczius 4-ikéig az Aquarius csillagképben hátrafutó mozgásban van, a Nap nagy közelsége miatt azonban nem látható. — *Vénus* alkonycsillag, mely az Aquarius nyugoti részéből kiindulva, a Pisces csillagzat középeig halad. — *Mars*, mely intenzív vörös fényéről könnyen felismerhető, éjjel körül nyugszik, és α Tauri meg a Plejádok között halad. — *Jupiter* éjjeli 3 óra körül nyugszik, és

februárius 19-ikéig még hátrafutó mozgásban van β Tauri és γ Geminorum között. — *Saturnus* esti 10^h körül kel és egész éjjel látható. Lassú hátrafutó mozgásban van, úgy hogy α Virginis és β Librae között majdnem mozdulatlanul vesztegelni látszik. — *Uranus* februárius vége óta szintén hátráló mozgású; éjjeltájt kel és β Libraetól délre áll.

Tűnemények: Februárius 16-ikán r. 2^h-kor az Uranus együttáll a Holddal. — 17-ikén

A csillagos ég északi fele márczius 1-én Budapesten este 9 órakor.

1. Ursa minor; 2. Cepheus; 3. Cassiopeia; 4. Camelopardalis; 5. Ursa maior; 6. Draco;
7. Lyra; 8. Cygnus; 9. Andromeda; 10. Triangulum; 11. Perseus; 12. Auriga; 13. Canes venatici;
14. Bootes; 15. Corona (borealis); 16. Serpens; 17. Ophiuchus; 18. Hercules;
19. Aquila; 20. Delphinus; 21. Pegasus; 22. Pisces; 23. Aries; 24. Cetus.

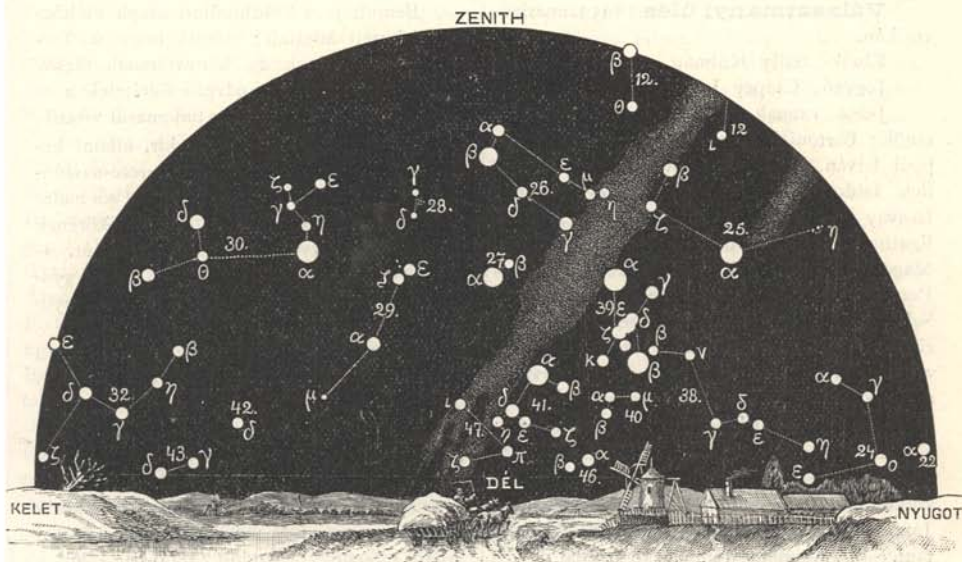
d. e. 10^h-kor a Hold födi α Scorpiit. — 19-ikén e. 6^h 20^m-kor és 9^h 11^m-kor a Jupiter III. holdjának kezdődő és végződő fogyatkozása. — 20-ikán r. 2^h 40^m és 4^h 15^m-kor a Jupiter IV. holdjának bemerülése és kiemelkedése a bolygó árnyékkúpjából. — 22-ikén r. 3^h 38^m-kor β Persei minimumfényében. — 24-ikén d. u. 4^h-kor a Merkur együttállása a Holddal. — 25-ikén éjjel után 27^m-val β Persei minimumfényében. — 26-ikán d. u. 5^h-kor a Vénus együttállásban a Holddal; e. 10^h 20^m-kor és 27-ikén r. 1^h 12^m-kor a Jupiter III. holdjának bemerülése és kiemelkedése az árnyékkúpjából. — 27-ikén

e. 9^h 16^m-kor és márczius 2-ikén e. 6^h 5^m-kor β Persei minimumfénye. — 3-ikán d. u. 3^h-kor a Mars együttállásban a Holddal. — 5-ikén r. 3^h-kor β Tauri-t elfödi a Hold; délben a Jupiter együttáll a Holddal. — 8-ikán e. 8^h 40^m-kor és e. 10^h 34^m-kor a Jupiter IV. holdjának kezdődő és végződő fogyatkozása. — 11-ikén Budapesten látható teljes holdfogyatkozás; kezdete általában r. 3^h 10^m-kor, a teljes sötétülés kezdete r. 4^h 8^m-kor, a teljes sötétülés vége r. 5^h 43^m-kor és a fogyatkozás vége általában r. 6^h 41^m-kor. Budapesten a Hold 15^m-cel a fogyatkozás általánossága előtt nyugszik. A fogyatkozás

nagysága a holdátmérő részeiben 1·63, és szabad szemmel nézve a holdkorong északi pontjától 126°-ra keleten kezdődik, 69°-ra nyugatra végződik. — 13-ikán d. e. 9^h-kor a Hold födi α Virginist. — 14-ikén d. u. 1^h-kor a Saturnus együttállásban a Holddal.

Ujdonságok. A Jupiterholdaknak pontos megfigyelése a Lick obszervatóriumon kiderítette, hogy ez égi testek felszínén is vannak foltok, melyek a Jupiter-korong való átmenetük alkalmával sajátos torzulásokat látszanak létrehozni e holdaknak különben pontos korongalakján. Ilyenkor a

holdak sötét foltjai egybeolvadnak ugyanis Jupiternek ugyancsak foltos felszínével, s ezért a holdak fényes részein már régebben is észlelt, de eddig magyarázat nélkül maradt szabálytalanság, fogazottság mutatkozik, mely azt a látszatot keltheti, mintha a holdak alakja épen nem volna korong. — Dr. Gill és vele egyetértve Newcomb a csillagászati megfigyelési módszereknek egy fontos újítását gondolta ki, mely a helymeghatározást az égen tetemesen pontosabbá teszi. Flamsteed ideje óta ugyanis (1689) a legpontosabb csillagászati mérések úgyneve-

A csillagos ég déli fele márczius 1-én Budapesten este 9 óraker.

25. Taurus; 26. Gemini; 27. Canis minor; 28. Cancer; 29. Hydra; 30. Leo; 31. Coma Berenices; 32. Virgo; 33. Libra; 34. Scorpius; 35. Sagittarius; 36. Capricornus; 37. Aquarius; 38. Eridanus; 39. Orion; 40. Lepus; 41. Canis maior; 42. Crater; 43. Corvus; 44. Lupus; 45. Piscis austrinus; 46. Columba; 47. Argo; 48. Centaurus.

zett absolut meghatározásokon alapulnak, melyeket meridiánkör segítségével végeztek. Most Gill javaslatára valamely bolygó pályája mentén ugyanazon mérési műveleteket kellene alkalmazni, melyek a geodéziában már régen megszokottak: a pálya mentén elterülő állócsillagok valóságos fixpontok, melyek egymás között és a bolygóval háromszögélés útján összekapcsolhatók. Ez összekapcsolás a heliométer segélyével történhetik, az asztro-nómia legérzékenyebb műszerével, mely azonban magában helymeghatározásra nem volna

alkalmas. Az eddigi eredmények eléggé csodálatra méltók: Mars mozgásában ez új módszer oly kis háborgást fedezett fel, mely még legjobb meridiánköreinkkel sem lett volna észrevehető, és a Victoria-megfigyelések oly pontos napparallaxis értékhez vezettek, mely az eddigieket megbízhatóság dolgában felülmulja. Ez érték 8".800 és bizonytalansága nem több, mint 0".006. Ugyanezen megfigyelések szerint a Hold tömege ezentúl $\frac{1}{81,59}$ földtömegnyinek veendő.

K. R.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.